

dr Karina Stępkowska

Nauczyciel – doradca metodyczny
edukacji wczesnoszkolnej
RODN „WOM” w Katowicach

Scenariusz zajęć dla uczniów klas drugich i trzecich szkoły podstawowej

Uzasadnienie wyboru tematyki zajęć

Inspiracją do powstania scenariusza zajęć była sytuacja spowodowana wprowadzeniem w Polsce stanu epidemicznego i czasowym zawieszeniem zajęć w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych.

Realizacja podstawy programowej w formie pracy zdalnej, brak kontaktów dzieci z rówieśnikami i nauczycielami, „wtargnięcie” szkoły do domu sprawiły, że postanowiłam „zmienić” tę niezmienną codzienność dziecka w domu w coś wyjątkowego.

Moim zamierzeniem było, aby propozycje ćwiczeń przesyłane drogą elektroniczną przez nauczycieli, stały się dla dzieci inspiracją do twórczej zabawy, a nie nudnym i żmudnym obowiązkiem do wykonania. Stąd wiersz własnego autorstwa *Mój dzień – dzień w dzień (czyli codziennie ciekawiej)* ukazujący zadania do realizacji przez pryzmat wspaniałej przygody. Pragnęłam w nim zwrócić uwagę dzieci przede wszystkim na nieograniczone możliwości własnej wyobraźni i sposobność jej wykorzystania podczas codziennej edukacyjnej pracy/zabawy.

Treści z podstawy programowej realizowane podczas zajęć:

Edukacja polonistyczna: I.1.2); I.1.3); I.2.3); I.3.2); I.3.4); I.5.4)

Uczeń:

- wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;
- słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym;
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane;

- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;
- rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie.

Edukacja plastyczna: V.2.1); V.2.2); V.2.8)

Uczeń:

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem;
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych.

Edukacja muzyczna: VIII.3.1)

Uczeń:

- przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów).

Temat: *Zabawy z wyobraźnią dzień w dzień.*

Czas realizacji: 90 minut

Cele ogólne:

- Kształtowanie umiejętności samodzielnego, refleksyjnego i twórczego myślenia;
- Rozpoznawanie, rozumienie i nazywanie własnych emocji i emocji innych osób.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wyciąga wnioski z przesłanek;
- czyta ze zrozumieniem;
- wypowiada się na określony temat;
- nazywa własne emocje i innych osób w odniesieniu do określonych sytuacji;
- wskazuje w tekście rzeczowniki;
- układa rymowankę;
- wyraża swe przeżycia poprzez aktywność twórczą.

Metody kształcenia:

- Podające: pogadanka, praca z tekstem;
- Waloryzacyjne: impresyjne, ekspresyjne;

- Praktyczne: ćwiczeniowe;
- Aktywizujące – ewaluacyjne: „Walizka i kosz”.

Formy pracy:

- Indywidualna
- Zbiorowa

Środki dydaktyczne:

- Wyrazy (rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki) związane z treścią wiersza;
- Rozsypanki wyrazowe;
- Obrazki ilustrujące treść wiersza;
- Tekst wiersza Kariny Stępkowskiej: *Mój dzień – dzień w dzień (czyli codziennie ciekawiej)*;
- Piosenka zespołu Fasolki: *Moja fantazja*;
- Przybory plastyczne lub komputer (Paint);
- Ilustracja „walizki” i „kosza”.

Bibliografia i Netografia:

- J. Krzyżewska: *Aktywizujące metody i techniki w edukacji wczesnoszkolnej. Część 1.* Suwałki, Wydawnictwo „AU OMEGA”, 1998.
- W. Okoń: *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej.* Warszawa, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 2003.
- J. Zborowski: *Rozwijanie aktywności twórczej dzieci.* Warszawa, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1986.
- <https://pl.depositphotos.com>

Przebieg zajęć

I. Część wstępna

1. Ćwiczenia wprowadzające do odbioru tekstu:

a) ćwiczenia rozwijające myślenie konwergencyjne (jedyne słuszne rozwiązanie):

- grupowanie wyrazów według określonego warunku (podział na rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki – bez nazywania części mowy)¹;
- układanie zdań z rozsypanki wyrazowej².

b) ćwiczenia rozwijające myślenie dywergencyjne (problemy o wielu rozwiązaniach):

- podawanie wyrazów rozpoczynających się sylabą „wy” i kończących się sylabą „wy”;
- podawanie skojarzeń do wyrazu „wyobraźnia”.

c) analiza obrazków – tematycznie związanych z treścią wiersza³.

II. Część właściwa

1. Wzorowe czytanie przez nauczyciela wiersza Kariny Stępkowskiej: *Mój dzień – dzień w dzień (czyli codziennie ciekawiej)*⁴.

2. Głośne indywidualne czytanie wiersza przez uczniów oraz (lub) ciche czytanie ze zrozumieniem.

3. Wyjaśnienie przez nauczyciela niezrozumiałych wyrazów/zwrotów.

4. Ustne (pisemne) odpowiadanie przez uczniów na pytania zadawane przez nauczyciela dotyczące treści wiersza (wyszukiwanie odpowiednich fragmentów uzasadniających własne zdanie):

a) Jak spędza czas bohater wiersza? Co robi w ciągu dnia?

b) Jakie uczucia mogą mu towarzyszyć podczas pracy/zabaw z Wyobraźnią? Jakie sytuacje mają wpływ na to co przeżywa?

c) Co Ty odczuwasz podczas pracy/zabaw? Jakie sytuacje mają na to wpływ?

d) Jaką radę daje Ci bohater wiersza? O co Cię prosi?

5. Twórcza praca z tekstem:

a) wypisanie z wiersza trzech/czterech rzeczowników;

b) układanie do wypisanych rzeczowników słów rymujących się;

¹ Załącznik 1 – Wyrazy do podziału na grupy według określonego warunku – związane z treścią wiersza.

² Załącznik 2 – Rozsypanki wyrazowe.

³ Załącznik 3 – Obrazki ilustrujące treść wiersza.

⁴ Załącznik 4 – Wiersz Kariny Stępkowskiej: *Mój dzień – dzień w dzień (czyli codziennie ciekawiej)*.

c) tworzenie rymowanki/rymowanek z użyciem wymyślonych przez uczniów z rzeczowników par wyrazów (zapisanie rymowanki/rymowanek w zeszycie).

6. Zabawa ruchowa ze śpiewem:

a) improwizacja ruchowa do piosenki: *Moja fantazja* w wykonaniu zespołu Fasolki⁵.

III. Część podsumowująca

1. Podjęcie przez uczniów ekspresji twórczej: *Zabawy z wyobraźnią, Moja wyobraźnia*:

a) wykonanie pracy plastycznej przy pomocy programu Paint lub z użyciem kredek, farb i innych przyborów plastycznych;

b) prezentacja przez uczniów wykonanych prac i ich omówienie.

2. Ewaluacja zajęć: „Walizka i kosz”⁶:

Wypowiedzi uczniów na temat tego, co pozytywnego zapamiętały z zajęć (to „zabiorą ze sobą w podróż i spakują do walizki”) oraz tego, o czym chciałyby zapomnieć (to „wyrzucą do kosza”).

⁵ Załącznik 5 – Link do piosenki: *Moja fantazja* zespołu Fasolki.

⁶ Załącznik 6 – Ilustracja walizki i kosza.

Załącznik 1 – Wyrazy do podziału na grupy według określonego warunku (rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki – bez nazywania części mowy) – związane z treścią wiersza

odkurzacz, wąż, tańczyć, ćwiczyć, ciekawa

łąka, kwiaty, umajona, odkurzać, wyobraźnia

rozwijać, piękna, spoglądać, widok, roztargniona

Załącznik 2 – Rozsypanki wyrazowe

- mnóstwo półkach Na bibliotece książek. w jest
- przygodowe Bartek książki czytać i fantastyczne. uwielbia
- autorem dla byłem na W spotkaniu z dzieci. sobotę książek

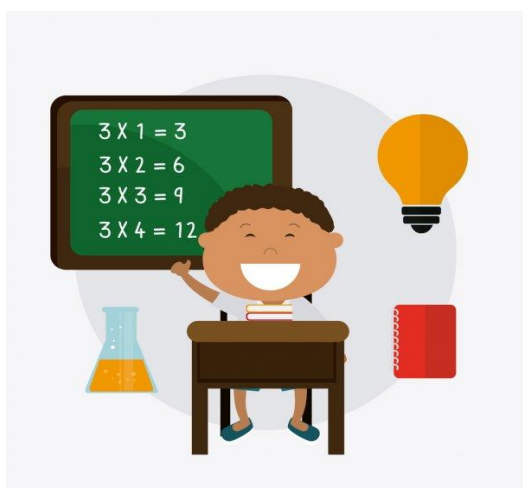
Załącznik 3 – Obrazki ilustrujące treść wiersza

1.

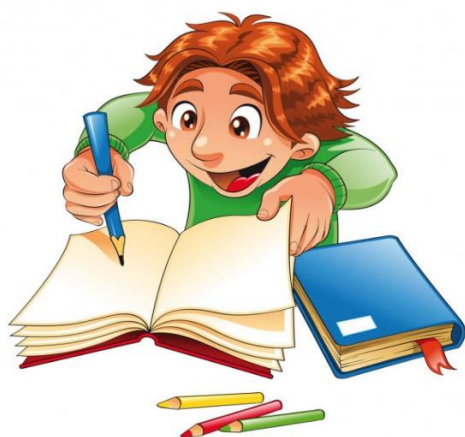
2.

3.

4.

5.

6.

1. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/palety.html?qview=3653053>
2. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/czytanie.html?qview=11704863>
3. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/matematyka.html?qview=83086484>
4. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/wychowanie-fizyczne.html?qview=129093586>
5. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/pisanie.html?qview=10069698>
6. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/spiewanie.html?qview=117918920>

Załącznik 4 - Wiersz

Karina Stępkowska

Mój dzień – dzień w dzień (czyli codziennie ciekawiej)

1. Wy nie wiecie. Ja zaś wiem!
Jak wygląda mój każdy dzień.
2. Jeszcze nigdy nie było tak,
bym był z Wyobraźnią za pan brat⁷.
3. Ale cóż robić tyle godzin mam,
gdy zostaję z Nią sam na sam?
4. Rozwijam zdania
niczym wąż z odkurzacza.
I wtedy się przede mną
piękny widok roztacza:
 - a) Roztargnionej Helenki,
która piórnik zgubiła.
I pomocnej dłoni,
która jej go zwróciła.
 - b) Pięknej wiosennej łąki
umajonej kwiatami.
No i zasad pisowni
z przecinkiem przed wyrazami.
 - c) Wielu zagadek logicznych,
zadań tekstowych magicznych.
Tabliczki mnożenia, dzielenia.
Oj! Super te obliczenia!
5. A gdy już się napatrzę na te widoki do woli.
To mówię Wam mili moi,
że nic na humor lepszego,
niż piosenka i ćwiczenia dla każdego.
6. Gdy skończę już tańczyć i ćwiczyć –
nie mogę się wprost nadziwić,

⁷ Być za pan brat z wyobraźnią – zaprzyjaźnić się z nią.

że niczym mag z kapelusza
pędzel w dłoń chwytam i ruszam:

- a) Do tej Helenki roztargnionej
i łąki kwiatami umajonej.
Do tych zagadek logicznych,
piosenek i ćwiczeń fizycznych.
7. Taki jest właśnie mój każdy dzień,
który nigdy nie będzie jak na tapczanie leń.
Bo nie pozwoli mi na to ONA –
moja WYOBRAŹNIA jedyna na świecie.
To dzięki Niej codziennie
poruszam się po nieznanym wszechświecie.
8. Dlatego posłuchaj mej dobrej rady
i zaproś Wyobraźnię do swojej gromady.
Baw się z Nią codziennie do woli.
Ona nudzić Ci się nie pozwoli.

Załącznik 5 - Link do piosenki: *Moja fantazja* zespołu Faselki

<https://www.youtube.com/watch?v=wRGwusndw0I>

Załącznik 6 – Ilustracja walizki i kosza

1.

2.

1. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/walizka.html?qview=22028053>

2. <https://pl.depositphotos.com/vector-images/kosz-na-%C5%9Bmieci.html?qview=80181202>